

**SKOGENS
MÅNGBRUK**

MÅNGBRUKETS MÅNGA MÖJLIGHETER

www.skogensmangbruk.se

MÅNGBRUKETS MÅNGA MÖJLIGHETER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VÄLKOMMEN TILL MÅNGBRUKETS MÅNGA MÖJLIGHETER	3
FALLÄNGETORP FÖR FÅ OCH FOLK	4
BÄSINGE SÅG OCH HYVLERI	5
EREMIT	6
OLLASGÅRDEN	7
BERGALIV	8
BRÄNNATJÄRNEN	9
TRAKT FOREST HOTEL	10
HAMMAR VID SOLGEN	11
CAMP RIPAN	12
KUSTVY	13
HÖGTORPS GÅRD	14
ÖSJÖNÄS	15
URNATUR	16
WILD SWEDEN	17
DALAGÅRD	18
SKOGSPORTALEN	19
KORT OM YTTERLIGARE 22 GODA EXEMPEL	20

Denna folder är framtagen av föreningens Skogens mångbruk.www.skogensmangbruk.se

VÄLKOMMEN TILL MÅNGBRUKETS MÅNGA MÖJLIGHETER

**Föreningen Skogens mångbruk
önskar dig välkommen till vårt
nätverk med en mångfald av olika
sorters skogliga mångbruksföretag
spridda över stora delar av vårt
avlånga land**

Den folder du nu håller i din hand är tänkt att ge inspiration till både nuvarande och kommande mångbrukare. Vi tror att goda exempel är ett av de bästa sätten att sprida kunskap om mångbrukets många möjligheter.

Dock vet vi att det runt om i landet finns oändligt med goda exempel som skulle kunna tjäna som inspiration för utveckling av mångbruk. Vi har därför i det här lilla foldern samlat information om ett antal intressanta mångbruksföretag inom olika gebit och från olika delar av landet. Se detta som en aptitretare för att sedan på egen hand söka vidare på nätet och kontakta de företag och personer som är relevanta för dig.

Det här vill Skogens mångbruk

Skog är mer än virke – mångbruk ger nya eller fler inkomster från skogen.

Skogen har en stor inneboende kraft. Mångbruket inkluderar många branscher med olika verksamheter och sätt att utveckla, kombinera eller förädla skogens råvaror, resurser och tjänster.

Skogens mångbruk är en förening som verkar för ett mer mångfaldigt och hållbart skogsbruk utifrån nya idéer, ny kunskap och människors behov idag. Vi ser att ett vidareutvecklat mångbruk bidrar till fler jobb och fler bärkraftiga företag. Med utgångspunkt hos företagens egna drivkrafter, vilja att utvecklas och ny kunskap, skapar vi framtidens förutsättningar. Vår strävan är att genom föreningens aktiviteter och nätverk bidra till en hållbar framtid med levande och attraktiva

Ellen Nystedt

landsbygder, bärkraftiga företag, minskande klimatpåverkan och robusta, resilienta ekosystem.

Vi vill helt enkelt lyfta fram skogens alla möjligheter för en hållbar framtid! Så välkommen att bli en del av mångbruket och framtidens landsbygd!

Ellen Nystedt

ordförande i föreningen Skogens mångbruk

Mer info och kontakt

www.skogensmangbruk.se
info@skogensmangbruk.se

FALLÄNGETORP

För få och folk är en plats där alla kan trivas

Fallängetorp gård har sina rötter på 1600-talet. Många är de historier, kärlekssagor och kriser som gårdens folk upplevt genom tiderna. För 20 år sen ställdes gården om från mjölkgård till köttproduktion av ekologisk produktion av lamm, nöt och gris. År 2013 bildades ”Fallängetorp för få och folk” och sedan dess erbjuder familjeföretaget ett varmt välkomnande i form av ett lugnt och rofyllt alternativ till vardagens stressiga och fartfyllda tempo.

Fallängetorp som ligger utanför Sala i på gränsen mellan Västmanland och Dalarna är en typisk mellansvensk skogsgård. Försäljning av gårdens KRAV-godkända kött sker genom Gröna Hagars Kött och säljs med andra förädlade produkter från egna och närbelägna gårdar Fallängetorps gårdsbutik.

Hos oss värnar vi om att hålla landsbygden levande och tillsammans utveckla gårdens jord- och skogsbruk och med hjälp av djuren. Vi vill med hjälp av våra boenden ge människor möjlighet att få komma nära djuren och naturens vackra och rogivande atmosfär. Något som för oss är en självklarhet men som många inte har möjlighet att få ta del av i sitt vardagliga liv.

Verksamheten drivs som ett familjeföretag där Anitha och Per äger gården Fallängetorp som

döttrarna Carin och Stina arrenderar.

Tillsammans med sina familjer driver de både gården och besöksverksamheten. Det är dem du oftast möter som gäst på Fallängetorp!

På gården finns något för alla. I Tallsalen finns låghöjdsbana och utegym. Barnfamiljer uppskattar att få vara ”Bonde för en dag. Konferensgrupper uppskattar zoom-turer, den lokala maten och de lättillgängliga pausaktiviteterna. Andra kommer för att njuta av naturen och uppleva utomhusmatlagning vid den vackra gårdsruinen. När det inte är svinpest väljer många av besökarna att utforska gården omgivande skog och mark. I somras stod en 3 km lång naturkulturstig klar och invigdes med pompa och ståt. Många av gårdsbutikkens kunder har sedan dess passat på att besöka den när de ändå handlar.

Många av er har säkert under den senaste turbulenta tiden sedan svinpest konstaterades i Sverige, träffat Stina som haft hand om familjens, lyckliga men nu vidaregågna, utegrisar. Föreningen är oerhört imponerad av Fallängetorps kärleksfulla relation till sina djur och lika professionella hantering av den oväntade krisen med svinpest. Mångbruksföretagare med tapperhet, positivism och kämparglöd som dem behöver vi fler av!

Mer info och kontakt

www.fallangetorp.se
info@fallangetorp.se

BÄSINGE SÅG OCH HYVLERI

Kvalitet och hållbarhet med nya råvaror för gammal stil

Bäsinge såg och hyvleri drivs av Sven-Erik Ivarsson. Sven-Erik är en tvättäkta mångbrukare och titulerar sig utöver VD för Bäsinge såg och hyvleri även för bonde, skogsbonde och inget mindre än ångbåtskapten för ms Bäsinge.

Hos Bäsinge såg och hyvleri möter vi eldsjälens Sven-Erik Ivarsson med familj. Här sågas och hyvlas det med nya råvaror för gammal stil med lång hållbarhet. Hantverket utförs med stor precision och ödmjukhet för varje stocks unika kvaliteter. Kvaliteten i de förädlade slutprodukterna uppskattas mycket. Söker du deras produkter utan att ha möjlighet att besöka dem själv kan du köpa hyvlade detaljer hos bland annat Gysinge Byggnadsvård. Själva beskriver Bäsinge såg och hyvleri sin verksamhet såhär: "Vi tillverkar kilsågat golv-, vägg- och panelmaterial för nybygge och renovering i gammal stil. Vi tillverkar byggnadsvirke och kilsågade golv. Vi hyvlar golvlistor, taklistor, fönsterfoder och dörrfoder av äldre modeller, eller av kundens egna listor."

Bäsinge har bland annat levererat till Hyttan i Avesta, som restaurerats till en välkomnande

kulturhistorisk miljö. Sågen utgör en av flera mångbruksverksamheter på gården. På de öppnare markerna betar köttdjur och skogen nyttjas som en hållbar resurs för att både hämta utvalda träd för kvalitetstimmer, traditionellt skogsbruk liksom för rekreation för hela familjen.

Vad är en kilformad plank?

Sven-Erik förklarar hur och varför bygger man med olikformade, kilsågade plank. Först, vad är en kilformad plank? Varför är den bredare i den ena änden?

Det gamla sättet att såga golv- och takplank var att klyva stocken och virket okantad. Inget fick gå till spillo. Efter kantning hade man en plank kilformad plank, bredare i roten och smalare i toppen. Resultatet av att lägga nya eller laga gamla kilsågade golv är förutom att dess skönhet och att kulturmiljövärdet bevaras även ett mer hållbart alternativ jämfört med moderna golv. Detta då det kan hyvlas och målas om gång på gång i århundranden samtidigt som hela stocken nyttjades!

Mer info och kontakt

www.basinge.nu
info@basinge.nu

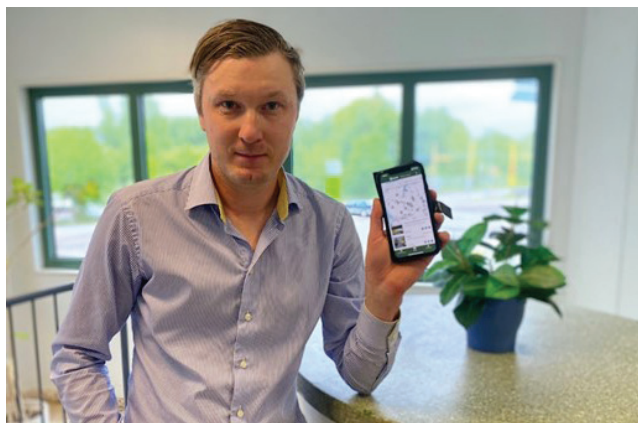

EREMIT

Komplettera ditt skogsbruk med unika ställplatser

Axel Hjelmer, skogsägare och ekonom från Lammhult har tillsammans med ett par kompisar utvecklat en app och ett koncept som gör det möjligt för privata markägare i hela landet att erbjuda unika ställplatser för husbilar och husvagnar utan att ha direktkontakt med besökaren.

Konceptet går ut på att ”hyra ut avlägsna, informella men natursköna” ställplatser via en app. En ”eremitplats” är en plats i naturen som du som markägare upplåter som övernattningsplats till en gästande husbil eller husvagn. Till skillnad från en ställplats eller camping så får den stå för sig själv, och det är naturen som skall spela huvudrollen – inte minigolf och glasskiosker.

” Beautiful place. It's amazing – pure nature. Thanks a lot.

– Eremitgäst

Unik plats med ensamrätt

En eremitplats är alltså unik plats såtillvida att bara en gäst i taget tillåts på platsen. I mån av plats är det dock tillåtet att gästen bjuder med till exempel en vän med husbil eller husvagn som de har gemensam semester med.

De flesta campare tycker att det känns bra att göra rätt för sig – fordon omfattas ju inte av allemansrätten. Har du en vägbom så får camparen koden i sin bokningsbekräftelse. Eftersom du vet vem som campar behöver du inte oroa dig för nedskräpning eller misskötsel. En gäst som missköter sig blockeras omedelbart från plattformen. Platsen behöver inte ha några bekvämligheter, men det är förstås bra om eremitplatsen är naturskönt beläget.

Efterfrågat bland gästerna är närhet till vatten eller utsikt från en höjd. Har du en plats utmed de stora turiststråken d.v.s. kuster och större vägar, så är de extra efterfrågade.

Extra inkomster för båt och el

Ta fram och förvalta vackra områden med unik natur så ger Eremit dig möjlighet att få en inkomst genom naturturism. Utöver betalning för den unika eremitplatsen du erbjuder, kan du tjäna extra genom att t.ex. även erbjuda tillgång till båt, el, ved etc. De vardagliga miljöer som du tar för givet, kan för någon annan vara en naturupplevelse för livet, samtidigt som gården får ett extra intäktsben.

Mer info på hemsidorna

www.eremitplats.se
www.eremit.app

OLLASGÅRDEN

En kulturhistorisk mötesplats för framtidens hållbara liv

Det var efter att ha tillbringat ett antal år som egenföretagare i Shanghai Sven-Erik Eriksson insåg värdet av sin egen gård hemma i Dalarna. Ollasgården ligger i Bäsinge, en välbevarad bergsmansby. Både redskap och äldre byggnadstyper vittnar om hur det var att driva jordbruk utan motorkraft. Det är som att någon bara stängt dörren och lämnat allt och jag vill att fler ska få uppleva det, berättar Sven-Erik.

Mitt mål är nu att skapa en kulturhistorisk och framåtblickande mötesplats. Här kan vi arbeta med traditionella hantverk, erbjuda kulturarrangemang, företagevents och friluftslivsaktiviteter. Vi har byggt ett fågeltorn och vi vill nu vidareutveckla kultur- och landskapsvandringar.

Egen sort av speltvete

Våren 2016 fann Sven-Erik några gamla spannmåls-säckar på en loge, upphängda av farbror Erik född 1908. Några sädeskorn hade fastnat i juteväven. Jag funderade på om fröna skulle kunna gro – det kunde dom! Det visade sig vara speltvete, nu kallat Folkärna speltvete. Skörden från ett tiotal frön blev utsäde. Nu är skörden tillräcklig för att mala mjöl som bakas i bagarstugan, gårdens äldsta byggnad. Bröd och sötebröd serveras både till Ollasgårdens besökare och i Humlebackens kulturhus.

Speltvetets långa strån passar till taktäckning. Något som Ollasgården erbjudit kurser i då äldre byggnader återfått halmtak.

Sven Erik ser ljust på framtiden och ökade möjligheter att dela med sig av traditionella kunskaper till grupper som vill besöka hans alldeles unika plats på jorden, där han själv är nionde generationen.

Mer info och kontakt

www.ollasgaarden.se

BERGALIV

Andrum med berget, skogen och älven som grannar

När Staffan Michelson för några år sedan letade efter en skogsfastighet i sina förfäders Hälsingland visste han inte att skogen han skulle fastna för växte på ett berg invid Ljusnan. I den forna skidbacken hade björken slagit rot och med den milsvida utsikten över Ljusnans dalgång infann sig känslan att platsen erbjöd något mer än enbart mark för skogsbruk. Här samspelade skönheten i den nära naturen med stillheten i de storslagna vidderna. Detta blev platsen för Bergaliv Landskapshotell.

Hus och inredning gjorda med lokala råvaror från skog och åker

Landskapshotellet består av ett antal specialdesignade små Lofthus som gestaltar Bergalivs grundfilosofi. Som byggnadsmaterial användes nämligen kärnvirke från landskapets gran- och furuskogar med linfiber som isolering och björk till interiörerna. Husen byggs med diffusionsöppen konstruktion utan plaster, kemiska bekämpningsmedel eller andra syntetiska hjälpmedel. Kort sagt, husen andas frisk luft.

Lyxen av renodlad enkelhet och närhet

Bergalivs Lofthus är lyxen av renodlad enkelhet i naturliga kretslopp. Husen är ritade i en anda av respekt för de levande drivkrafter som format landskapet; dess åkrar, lador och hus, älven, färdvägarna, människan, djurlivet, bergen och skogarna.

Inom gångavstånd från Lofthusen finns älv, berg, vandringsleder, äventyrspark, bryggeri för ekologiskt öl och en de berömda Hälsingegårdarna, Gästgivars, som ingår i Världsarvet.

” Ge dig själv kraft på berget. I Bergaliv Landskapshotell vill vi ge dig möjlighet att dra dig tillbaka från sakernas värld, sakta ner i ren enkelhet och hämta energi från naturen själv.

– Staffan Michelson, skogsägare och grundare av Bergaliv

En av framgångsfaktorerna för Bergaliv är samverkan med de andra lokala turistföretagen, inte minst Orbaden Spa & Resort, genom vilken man kan erbjuda en unik spaupplevelse. Genom ömsesidig paketering blir det win-win inte bara för var och en av de olika företagen utan också för gästerna.

Mer info och kontakt

www.bergaliv.se
info@bergaliv.se

MÅNGDIMENSIONELLT BRUKANDE AV SKOGEN

Från den lilla skogsgården Brännan i Västerbotten

Brännatjärnen Skog och Utbildning är ett nystartat bolag som utgår från den lilla skogsgården Brännan i Västerbotten och jobbar med kunskap och utbildning för ett hållbart skogsbruk.

Låg variation i våra brukande skogar

Vi har idag ett väldigt likformat skogsbruk trots en i grunden varierad ägarstruktur med många privata skogsägare. Idag sköts ca 95% av den brukade arealen enligt samma norm med slutavverkning, markberedning och plantering av gran eller tall. Den här likformigheten vi ser idag bidrar till problem med utarmning av biologisk mångfald, ger skogar med bristande klimatanpassning och känslighet för stormar och skadegörare. Det finns idag ett stort behov av att bedriva ett mer variationsrikt skogsbruk och där hoppas Björn på Brännatjärnen Skog och Utbildning få bidra med kunskap och inspirera skogsägare till att tänka nytt!

Kurser i multifunktionellt skogsbruk

Björn Edlund, tidigare skoglig forskare har tillsammans med Elinor Adenling, universitetslärare med expertis på distansutbildning utvecklat ett kurspaket på ämnet multifunktionellt skogsbruk riktade till privata skogsägare. Kurs-paketet är utvecklat i ett projekt finansierat genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygds-utveckling och de hoppas genom kurserna kunna

BRÄNNATJÄRNE
SKOG OCH
UTBILDNING AB

ge skogsägare kunskap och inspiration att utveckla sitt skogsbruk mer i linje med skogsägarens egna intressen, värderingar och de lokala förutsättningarna.

Kurserna berör frågor som klimatnytta, klimatanpassning, biologisk mångfald och skogens sociala- kulturella värden. Genom en fördjupad kunskap och förståelse av de mekanismer och samband som utgör ett skogligt ekosystem är målet att skogsägarna ska få en bättre bas för att fatta informerade hållbara beslut kring sitt skogsbruk.

Hållbar omställning och mångbruk

Omställningen till ett mer hållbart skogsbruk går hand i hand med skogligt mångbruk. För att nå ett mer variationsrikt skogsbruk behöver vi hitta fler och nya skogliga affärsmodeller. Affärsmodeller som gör det lönsamt att utveckla skogsbruket för att stärka värden som i det konventionella skogsbruket missgynnas. Dessutom kan mångbruket bidra till en levande landsbygd och stärka skogens ekologiska, sociala- och kulturella värden. Genom kunskap kan vi stärka både skogliga värden och stärka skogligt mångbruksföretagande.

Mer info och kontakt

www.brannatjarnen.se
bjorn.edlund@brannatjarnen.se

” Att besöka Trakt var en upplevelse utöver det vanliga. De fantastiska skogssviterna i tallskogen var verkligen bättre än vad man kunde önska sig. De små husen smälter in i naturen och inredningen är genomtänkt och känns otroligt exklusiv. Vi åt en 3-rätters middag i restaurangen som var mycket god i och frukosten som levererades på morgonen var perfekt. Kan verkligen rekommendera detta ställe! Lugnt och fridfullt! Passar dig som vill ha ett lyxigt boende med stilfull arkitektur.

– Jessica / Trip Advisor

TRAKT FOREST HOTEL

En unik vistelse med hjärtat i skogen

Med en öppen utsikt över orörd skog kommer du till Trakt Forest Hotel. Här är du skyddad från omvärldens brus i grönska och snö, alltid på naturens villkor där upplevelsen styrs av årstiden. Skogssviterna är skaln som sätter naturen i fokus dygnet runt. Skogen inbjuder till ett lugn som får dig att glömma stadens stress för en stund.

Trakt Forest Hotel består av fem unika skogssviter, inbäddade på ett naturligt sätt med minimal påverkan på skogen runt omkring. Du bor längs trädstammarna, upphöjd från marken. Betula (björk), Sorbus (oxel), Tilia (lind), Salix (sälg) och Ulmus (alm), är namnen på de fem skogssviterna.

Skogssviterna gör ett minimalt avtryck mellan träden, med smala stigar som leder till ditt boende. Den svenska arkitekten Gert Wingårdh har designat skogssviterna, som han kallar ”svävande rum”. Skogssviterna är byggda i naturmaterial och ger en gränslös upplevelse där naturen ständigt är närvarande. Skandinavisk enkelhet kombineras med lyxig komfort i hjärtat av skogen, men framför allt är det landskapet, utsikten och tystnaden som spelar roll. Trakt Forest Hotel öppnade 1 juli 2022.

Upplev skogen med alla sinnen

Platsen är viktig för grundarna Sandra och Mattias Sälleteg. De skapar Trakt Forest Hotel i förfäders spår på den plats som har varit familjeägd i generationer. Utan att glömma tradition och historik tas allt tillvara av vad naturen har att erbjuda. På Trakt Forest Hotel får du en naturupplevelse som kombinerar ett unikt boende med måltider tillagade av lokala råvaror, inspirerat av lokala traditioner. Här kan du också ta del av aktiviteter i naturen tillsammans med guide eller på egen hand.

Gert Wingårdh,
arkitekt

Årets nytänkare

Trakt prisas som Årets nytänkare i Vetlanda – gör skogen till en exklusiv upplevelse enligt Science Park med följande motivering:
”Årets nytänkare i Vetlanda kommun har satsat i utmanande tider. De har utvecklat sin verksamhet på platsen där de bor som i dag drivs av fjärde generationen. Genom att utöka sin verksamhet med det starkt växande konceptet uddaboende så har man öppnat upp för, och hittat nya kundsegment. Genom sitt nytänkande har de stärkt både sitt eget erbjudande och bidrar starkt till att utveckla besöksnäringen och destinationen Vetlanda i stort.”

Mer info och kontakt

www.traktforesthotel.com
info@traktforesthotel.com

HAMMAR VID SOLGEN

Småskalig träförädling och turism i Småland

Mångbrukarna Cathrine och Kenth Jansson, bor på gården Hammar vid sjön Solgen, utanför Eksjö i Småland. Vi driver skogsbruk med en småskalig träförädling under uppbyggnad, även landsbygdsturism med kajakturer på sjön Solgen och har en stuga för uthyrning till turister.

Cathrine har en lång erfarenhet av turism och företagsutveckling på landsbygden och Kenth jobbar med verksamhetsutveckling på ett IT-företag. Vi har de senaste åren deltagit i LRF-projektet Skogens kraft som hjälpt oss att utveckla vårt småskaliga företag och mångbrukande med skogen som bas. Fokus är, utöver skogsbruk och träförädling, att utveckla och erbjuda hållbara och naturnära upplevelser till besökare. Vi vill utveckla unika produkter och visa besökare hur det är att leva och verka på landsbygden och att bidra till en levande och attraktiv landsbygd.

Vår verksamhet är i ständig utveckling, i år satsar vi på att bygga en vedeldad bastu vid uthyrningsstugan och en snickarverkstad för att komma igång mer med träförädlingen. Vi har investerat i ett bandsågverk som drivs av egenproducerad solet. Vi har hästar som används för körning i skogen. Det närmaste året kommer vi att utveckla fler tjänster baserat på hästar, natur- och skogsupplevelser. Vi ser ett intresse av att besökare vill vara med i processen "från trädet i skogen till en färdig produkt" - här kan gästen prova hästkörning och dra hem stocken från skogen med våra nordsvenska skogshästar, prova på att såga stocken, och slutligen få tillverka och förädla något av virket. Vi ser en ökad efterfrågan

på boende på landsbygden och vi funderar på hur vi kan utveckla nya boendemöjligheter.

Tips och råd – så här gör vi för att utveckla vår verksamhet

- Var engagerad och aktiv i organisationer, delta i utbildningar, nätverksträffar, både lokalt och regionalt – ger nya kontakter, energi, samarbeten och erfarenheter.
- Utgå från det du har och nyttja dina resurser och kompetenser: I vårt fall är det vår plats, naturen, skogen – vi gillar mötet med gästen, vår styrka är värdskap och bemötande och vi vill erbjuda "det lilla extra" till våra gäster. Fokusera på värdskap och tillgänglighet (fysisk och digital).
- Viktigt med hållbarhet och en balans i livet (familjen, hälsa, jobbet, relationer, mm). Vår verksamhet får växa långsamt med en flexibilitet att kunna både gasa och bromsa om det behövs. Gör mer av det du brinner för, ha kul och omge dig med människor som ger energi!

Mer info och kontakt

www.hammarvidsolgen.se

Hammar vid Solgen (Facebook & Instagram)

CAMP RIPAN

Boende, mat och aktiviteter – allt miljöinriktat

Camp Ripan i Kiruna är ett unikt hotell där gästerna bor med naturen runt knuten i unika hotellrum i stugor med egen entré, dusch och toalett, små privata oaser. Hela hotellet med inredning, mat och aktiviteter betraktas som ett av landets mest miljöinriktade med certifieringar från Svanen, Sustainable Arctic destination, Slow food Sapmi, White Guide, Sweden Natures Best, Biostays och Nätverket Hållbara Restauranger.

Kärleken till björk

Från stadens tre kulturer, den svenska, samiska och tornedalska, i kombination med naturens egna kontrastrika färger och former har inspiration hämtats för design, inredning och materialval. Till exempel så har ju björken historiskt setts som en livsnödvändighet och en symbol för själva livet. En liten björkbrasa kan värma både frusna kroppar och vattnet i kaffekatteln. På Camp Ripan finns björk i både inredning, mat och spa. Saven anses ha hälsobringande effekter, vitaminrikt te kan bryggas på nyutslagna löv, bark och löv används vid växtfärgning och nävern används i slöjade praktiska nyttföremål. Björkriset har därtill av samerna sedan lång tid använts för att röka kött och fisk.

Upplevelser kopplade till natur och kultur

Under årets alla åtta årstider erbjuds en rad upplevelser och aktiviteter med stark koppling till natur och kultur. Här finns morgonyoga, hundspannsturer, norrskensjakt, möte med samer och renar, skid- och snöskoterturer, isklättring, älgafari, vandring i både skog och stad, tur till det spektakulära Ishotellet i Jukkasjärvi, midnattssolur med islandshäst och mycket mera.

Efter en dag fylld av aktiviteter kan det vara skönt att koppla av i det prisbelönta Aurora Spa – en lappländsk juvel där naturen är inbyggd och där man rör sig mellan inne och ute, mellan värme och kyla, mellan mörker och ljus.

Kronan på verket blir sedan en måltidsupplevelse. Måltiderna bygger också på de tre kulturerna där råvarorna är så lokala och miljövänliga som möjligt och dessutom anpassas till de åtta årstiderna: Vinter, vårvinter, vår, vårsommar, sommar, höstsommar, höst och förvinter.

En mix som funkar året runt

Camp Ripans framgångssaga bygger mycket på att man satsat på och lyckats med att hitta ett koncept och en mix av erbjudanden som fungerar året runt, under alla åtta säsongerna!

Avgörande har också varit att bygga upp ett nätverk av kompetenta regionala och lokala samarbetspartners inom mat, dryck, aktiviteter och upplevelser.

Mer info och kontakt

www.ripan.se
info@ripan.se

KUSTVY

En destination vid havet

Vi som driver företaget Kustvy är Jimmy och Katrin, Vi bor sedan pandemin kom med våra tre söner som 6e generationen på Jimmys släktgård.

Vi tycker om att skapa, komma med idéer, effektivisera, digitalisera, tänka nytt och utanför boxen. Vi gillar de beslut som kräver mod och kanske skaver lite, men som blir så bra om man bara vågar! När vi bestämde oss för att sälja villan i Tierp och flytta ut på gården så sa Katrin att om vi ska bo såhär på landet så ska vi se till att verkligen bo här, det ska inte bli ett ställe att pendla till och övernatta på. Därmed är en stor drivkraft för oss att skapa ett liv här, en lugn och trygg plats där. Jimmy har sin bakgrund hos Kustbevakningen samt energi och automation inom fastighetsförvaltning. Även Katrin har en inom fastighetsbranschen, bland annat som byggprojektledare men tar snart examen som affärsutvecklare inom besöksnäring, en utbildning som har gett många idéer verksamhetsutveckling inom besöksnäring liksom hur vi kan väva in gården och skogen mer och mer. Det ena livsvalet leder till det andra. Januari 2021 realiserade vi en del av vår vision genom att starta företaget Kustvy. Här fokuserar främst på besöksnäring och småskaligt skogsbruk. Turistverksamheten bedrivs med utgångspunkt från Ängskär. Det är delvis inom ett naturreservat och en fantastisk omgiven av naturen, havet och lugnet. Det är kul men ibland också utmanande att bedriva verksamhet i ett naturreservat. Vi har i dagsläget camping, ställplatser och boenden precis intill havskanten. Här vill vi erbjuda naturnära boenden med hög standard där man efter en vandring i naturreservatet kan komma tillbaka till boendet för att basta och därefter ta ett dopp vid boendets privata brygga.

Förädla skogens resurser

Gården vi bor på innefattar ca 100 ha, främst skog. Ett steg vi just nu tar för att kunna förädla även skogens resurser till mer än ved och försäljning av rundvirke är att vi bygger upp ett såghus med plats för sågverk och hyvel. Här tänker vi att vi kommer att kunna skapa mycket och drömmen är att en dag kunna bygga den där egendesignade ”off-grid” stugan byggd på virke från vår egen skog. ”Kustvy från skog till bo”. Vi strävar efter att odla mer hemma på gården, att använda råvarorna i matpaket till våra gäster. Just nu är ett hönsbarn på ritbordet och förhoppningen är att kunna erbjuda våra gäster våra egna ägg.

Tips till andra som vill ta steget till mångbruk

- Våga göra det du tror på och framförallt våga ta betalt för det.
- Gör inte allt på en gång! Våga prioritera de olika idéerna, vad skall göras först, vilka som görs om tid finns eller som till och med kan skjutas på till nästa år. Något som vi har jobbat väldigt mycket med är att nu kunna klappa oss på axeln för en sak i taget, det vi har gjort nu är så bra! För oss med massor av ideer, tankar och superbra saker vi skulle kunna och vilja göra blir det lätt att man ser det man inte ännu hunnit med eller att vi inte har belönat oss själv för framstegen utan direkt varit inne på nästa mål.
- Framförallt kom ihåg ditt varför med det du gör! För oss är barnen och familjen superviktiga, den största anledningen till att vi vill bo och jobba såhär är för att kunna planera våra dagar själva och att vi skapar tid för familjen att vara tillsammans. Därmed är i planeringen, tidslinjen och prioriteringarna för att inte jobba bort det riktiga livet A och O.

Mer info och kontakt

www.kustvy.se
info@kustvy.se
Kustvy (Instagram)
Kustvy – En destination vid havet (Facebook)

HÖGTORP GÅRD – EN VÄRLD AV VILDA SMAKER

Smartare sätt att få intäkter ur skog

Samlade kunskaper från en kemiingenjör och en skogsekolog har lett till insikten att värdet av en gran kan 1000-faldigas med "granskottsskogsbruk" i stället för hyggesskogsbruk. Bra för både biologisk mångfald och företagets hållbarhet. Kemiingenjören är Lena Engelmark Embertsén och skogsekologen är Ola Engelmark och gården de bedriver det nya hyggesfria skogsbruket på är Högtorp Gård i Sörmland.

Prisad granskottsolja på Nobelmiddag

Av de späda granskotten som plockas på våren har paret utvecklat en unik granskottsolja som fallit i mycket god jord hos många mästerkockar med resultat att oljan fått pris i SM i mathantverk och till och med nått de stiliga middagsborden på Nobelmiddagen. Granskottsoljan förhöjer smaker på andra ursprungstypiska, nordiska råvaror som viltkött, rökt fisk, smakrik ost, bär och svamp. Utmärkt till att smaksätta majonnäs, pesto, pasta eller i marinad till fetaost.

Granskottsoljan har kompletterats med ett 70-tal andra kulinariska smaker från jord och skog, såsom Karljohanolja, Björkolja, Pruneller ("Svenska oliver" = fermenterade och picklade plommonkart), Älgörtsirap, Lindblomsirap, Tjärsirap, Björkad must etc. Produkterna säljs till restauranger i hela landet.

” Många säljer av skogen för avverkning, ofta till små summor, med decennier av återställningskostnader som följd. Men skogar har så mycket större förädlingsvärden. Som enskild skogsägare gäller det att tänka utanför hyggesboxen.

– Ola Engelmark

5 tips från Högtorp Gård till skogägare som vill tänka nytt

1. Inventera skogen!

Vilka värden är unika? Finns en å eller sjöar, ja då kanske det är fiske och boende som är säljbart. Är det vackra, tysta skogar, kanske det går att sälja "skogsbad" för stressade storstadsbor.

2. Tänk tjänster!

Vad genererar intäkt och vilka är i så fall kunderna?

3. Bilda nätverk!

Inspiration kan komma utifrån och det är viktigt att bolla med någon. Kanske kan man hjälpa varandra?

4. Starta stegvis!

Du behöver inte investera massor på en gång. Prova dig fram med små medel och se vad som funkar och vad som inte gör det, så drar du inte på dig stora lånekostnader.

5. Gå på lust och intresse!

Vad är du själv nyfiken på? Att starta nytt innebär mycket jobb, därför viktigt att du gillar det du gör.

Mer info och kontakt

www.hogtorp.se
070 - 577 22 08 (Lena)
070 - 643 33 66 (Ola)

ÖSJÖNÄS

Skog och naturturism i symbios

I Tiveden, mitt emellan Göteborg och Stockholm, finns magiska skogar, vatten och troll i en nationalpark präglad av väldiga mossbelupna klippblock, majestätiska gamla träd och branta bergsryggar med öppna hållmarker. I mitt i allt detta fantastiska finns Ösjönäs – Tivedens aktivitets- och äventyrscenter. Här kan du bo, äta, aktivera dig eller bara vara.

Ösjönäs – Tiveden Adventure & Lodge drivs av Jessica och Klas Sannö och dom drivs i sin tur av en passion för att skapa den klimatsmarta semestern, med en symbios mellan ekoturism och hållbart brukande av skogen och markernas materiella och imateriella resurser.

Tips för att arbeta mer hållbart, exempelvis via certifiering i Nature Best's

1. Respektera resmålet begränsningar – minsta möjliga slitage på natur och kultur.
2. Samarbeta och gynna den lokala ekonomin.
3. Miljöanpassa hela verksamheten.
4. Bidra aktivt till natur och kulturskydd.
5. Satsa på upptäckarglädje, kunskap och respekt.
6. Kvalitet och trygghet på resan.

” Vi använder närodlat, återbrukar och återvinner, vi kör hyggesfritt skogsbruk och testar vindpollinering för att restaurera hagar och vi för samtal och har guidade turer för att öka kompetensen och därmed respekten och glädjen i umgänget med naturen.

– Jessica Sannö

Exempel på konkreta anpassningar

Jessica ger exempel på konkreta anpassningar på Ösjönäs. Rid och cykelturer anpassas till vädret för att minska markslitage, vi samarbetar med andra lokala entreprenörer till gagn för både gästerna och landsbygdsutvecklingen, vi använder närodlat, återbrukar och återvinner, vi kör olika former av hyggesfritt skogsbruk och testar vindpollinering för att restaurera hagar. Medan vi guidar berättar vi om långt mer än vad gästerna väntat sig. Det ökar kompetensen och därmed respekten och glädjen i umgänget med naturen.

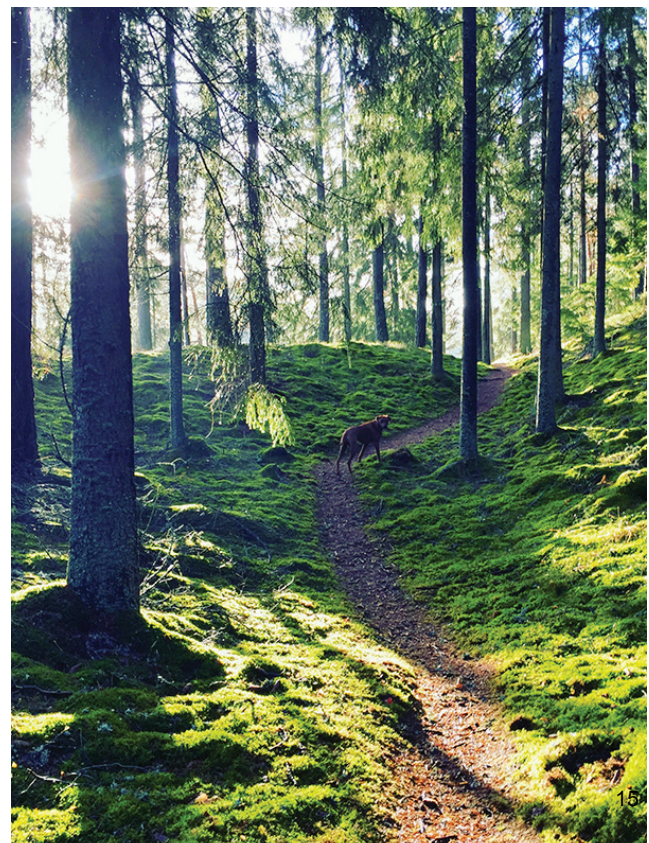
Naturnära boende och mängder av upplevelser

På Ösjönäs bor du alltid sjönära och med vildmarken in på husknuten. Det finns 55 bäddar och du kan välja mellan att bo i lakansbäddade safaritält eller gästrum med två bäddar i varje eller hyra hela hus. I listan för upplevelser finns något för alla: Turridning, höghöjdsbana, paddling, yoga, cykling, vandring, bastu och badtunna, femkamp, konferens och god mat.

Mer info och kontakt

www.osjonas.se
vildmark@osjonas.se

Ösjönäs
Tivedens aktivitets- & äventyrscenter

URNATUR

Mångbruk & mångfald

Vi kommer närmare vårt ursprung som människa när vi vistas i det halvöppna landskapet nära vatten och får laga mat över en öppen sprakande eld med nyskördade grönsaker från den egna trädgården. Kan du dessutom pimpa middagen med kantareller du själv hittat i skogen eller en liten abborre du fått på metkroken är lyckan stor.

”Mycket bättre än så här blir det inte” lär min morfar ha sagt ibland när förnöjsamhet och den enkla lyckan fanns i stunden. Kanske är det just den lilla lyckan och de enkla sambanden vi så mycket önskar att våra gäster får uppleva här på Urnatur och som dessutom gör livet både meningsfullt och begripligt.

Ett paradiset åt oss själva, fantastiska naturupplevelser för våra gäster.

Urnatur drivs av Ulrika Krynitz, biolog, och Håkan Strotz, jägmästare och dottern Siri. De vill skapa ett paradiset åt sig själva, fantastiska naturupplevelser för sina gäster samtidigt som desprider kunskap – och inspirerar. I praktiken har det blivit så att Ulrika är värd för besöksnäringen och Håkan sköter underhåll av husen, gården och skogen. Det är dock besöksnäringen som finansierar det mesta av vårt arbete med gården.

Våra gäster på Urnatur får bo i stugor och trädhus som står mitt i skogen. Husen är alla timrade av Håkan och från egen skog. Här bor man utan el och får dessutom uppleva både mörker och tystnad. Här är det nära mellan handling och konsekvens: Tänder jag en eld i vedkaminen blir det varmt. Tänder jag en lykta blir det ljust – precis som förr.

Producenter av biologisk mångfald

Samtidigt vill vi också försöka förmedla de mera komplexa sambanden för de som är intresserade. Basen i verksamheten är gården där visionen är att maximera den biologiska mångfalden.

” Att komma till Urnatur är att komma till ett ”facit”. Här kan jag se och uppleva allt jag lärt mig på min utbildning som naturvårdare – i verklighet.

– Martina Johansson, praktikant

Vi upplever att det finns ett enormt intresse att se på sin gård med nya ögon – men också en stor brist på kunskap

Medan man förr kunde få goda råd av grannar och familjen står man idag oftast helt själv. Att driva en gård där människan och naturen är i balans känns lockande i en värld av klimatförändring och monokulturer. Men ju mindre förkunskaper och egna erfarenheter desto större steg är det. ”Hur ska jag tänka? Var ska jag börja?” – det är kanske de två vanligaste frågorna vi får av våra gäster.

Några råd på vägen

- Se alltid gården som en helhet (inägomark och skog).
- ”Det är inte de stora intäkterna som gör dig rik, det är de små utgifterna!” – använd dig av gårdens resurser och höj din grad av självförsörjning: såga eget virke, ta vara på ved när du ändå måste röja i betet eller skogen, plocka bär och svamp när du ändå tittar till djuren.
- Skaffa betesdjur – främst kor – eller kolla om du har en granne som kan beta dina marker. Utan betesdjur är det i princip omöjligt att varken skapa eller bevara ett vackert, ljust och öppet landskap med höga naturvärden.

Mer info och kontakt

www.urnatur.se
info@urnatur.se

urnatur

WILD SWEDEN

Vilda naturupplevelser i Sverige

WildSweden är ett nätverk av lokala guider som leder olika typer av upplevelser runt om i Sverige, från Jokkmokk i norr till Sankt Annas Skärgård i söder. Upplevelserna har oftast fokus på vilda djur men oftast med inslag av andra aktiviteter som vandring, paddling, turskidåkning, utomhusmatlagning och naturfoto.

En del av guiderna är anställda och en del driver sina egna verksamheter, men alla är WildSweden-guider. WildSweden samverkar med lokala boendeanläggningar och restauranger för att kunna erbjuda flerdagarsturer med boende och mat. Och så jobbar man tillsammans med utländska reseagenter som hjälper till att locka fler besökare till Sverige.

Mest internationella gäster

70% av gästerna kommer från länder utanför Sverige. Totalt gäster från mer än 75 länder.

” Många svenskar har varit på solsemester i Thailand. Andra har åkt på safari till Tanzania för att se lejon och elefanter. Men hur många har sett en vild björn hemma i den svenska skogen? Hur många har åkt skidor under norrskenet och druckit kaffe med samer? Eller tältat där vargarna ylar?

– Marcus Eldh

Skogsretreat med yoga och vargyl

Upplevelser att välja på är till exempel vargsafari, bäversafari, fågelfotografering, älgsafari, skogsretreat med yoga och vargyl, fotografera vilda björnar i Gästrikland. Boende är i allt från Kolarkoja (kallas för Sveriges mest primitiva hotell) till Glamping i Kloten Lakeside Camp eller Färna Herrgård & Spa, Västmanlands vackraste hotell.

Konsten är inte att hitta älgar utan att hitta kunder

Grundaren till det framgångsrika WildSweden, Marcus Eldh, erbjuder även föreläsningar om att utveckla ekoturismverksamhet och att hitta kunder. Han säger att ”det svåra är inte att hitta älgar och vargar, det svåra är att nå ut till kunder som vill betala för upplevelsen”. Föreläsningarna handlar till exempel om Inspiration & Produktutveckling, Samverkan & Paketering, Marknadsföring & Försäljning.

Hur ska man göra för att nå ut?

När det gäller frågan om hur man ska göra för att nå ut anser Marcus att det är viktigt att verkligen förstå hur kunderna tänker och sätta genomtänkta målgruppsanpassade mål. Hanteringen av sociala medier är mycket avgörande och kan skilja sig från fall till fall. Din hemsida är viktig men det finns många andra sätt att sälja upplevelser.

Till exempel influencers, TripAdvisor, AirBnb Experiences, Nordic.be, Troll Tours eller andra lokala turismföretag. Samverka!

Mer info och kontakt

www.wildsweden.se
marcus@wildsweden.com

DALAGÅRD

En liten oas

Bara en liten avstickare från den tätt trafikerade Riks 70-vägen som förbinder Stockholm med Dalarna finns en liten oas – Dalagård. Här återfinns tystnaden, ensamheten och de underbara stjärnorna. Och förstås värdparet Cecilia och Leif Öster, som starkt värnar om bygden och miljön.

Hela gården är byggd traditionsmässigt med lokala produkter och lokala entreprenörer. Skogsbruket sker med hyggesfria metoder och gården har klarat den krävande certifieringen enligt Naturens Bästa (Nature's Best).

Mitt i naturen

Tänk dig att under några dagar eller veckor få ha en nybyggd klassisk dalagård, byggd i södra Dalarna, mitt i skogen, vid egen sjö. Du har inga andra grannar än älgar, rådjur, harar och massor av andra djur. Här finns frisk luft, mängder av friluftaktiviteter och all tid för att gå ner i varv. Du kan vandra, fiska, jaga, plocka bär, cykla och mycket annat.

Dalagård är en kringbyggd gård där huvudbyggnaderna är nya, men där uthus är över 200 år gamla. Gården har åtta dubbelrum och en enkel drängstuga med 8 bäddar. Gården är byggd av 22 lokala hantverkare med virke från den egna skogen.

” *Man måste kunna leva på landsbygden. Om du gör ett kalhygge förlorar skogen för mycket värde. Därför utvecklar vi nya metoder för ett hyggesfritt skogsbruk och kombinerar det med ekoturism.*

– Leif Öster

Både privat och konferens på Dalagård

Dalagård är byggd för att kunna hyras av både en eller två familjer – eller som konferensanläggning. Konceptet är att du hyr hela anläggningen själv för din familj eller ditt företag.

Mer info och kontakt

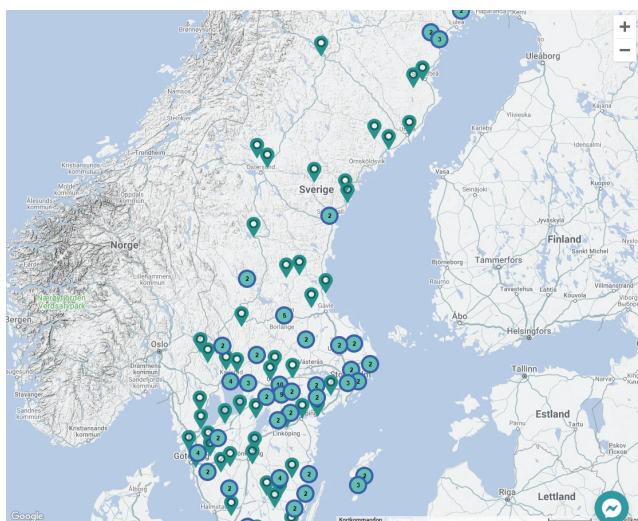
www.dalagard.eu
cecilia@idalarna.se
leif@idalarna.se

SKOGSPORTALEN

En plattform för hållbart och mångsidigt skogsbruk

Mitt namn är Rickard Leif Troeng, och jag har alltid varit fascinerad av skogen. Uppvuxen på en bondgård utanför Örebro och inspirerad av min styvfar Björn Gustafson, en av Sveriges främsta experter på lövträd och lövskogsskötsel, har jag insett att skogsnäringen i Sverige har enorm potential som ännu inte är utnyttjad. Därför startade jag SkogsPortalen.se 2021.

SkogsPortalen är en digital mötesplats där skogsägare, företag och privatpersoner kan mötas och utforska tjänster och produkter relaterade till skogen. Vi har ungefär 400 skogliga kategorier, allt från skogsskötsel och virkesförädling till naturturism och mat. Det är enkelt: skapa ett konto, och du får en egen profilsida där du kan visa vad du har att erbjuda, sälja produkter eller tjänster, dela nyheter, bilder och dokument, samt mycket mer.

Mångbruk i fokus

Ett av våra huvudsyften är att underlätta för skogsägare att diversifiera sin verksamhet. Många skogsägare har tillgång till unika resurser som inte alltid får den uppmärksamhet de förtjänar. Har du exempelvis ädellövträd, andra särskilda sortiment, höga naturvärden eller mycket vilt i din skog? Genom SkogsPortalen kan du nå ut till en större marknad med dina erbjudanden.

Mer än bara timmer och massa

Skogen är så mycket mer än bara timmer och massa. Den kan vara en källa till mat, som vilt och bär, en plats för rekreation och turism, och till och med en plats för förnybar energi i form av bioenergi. Detta är särskilt viktigt i en tid då hållbarhet och miljö står i fokus. SkogsPortalen strävar efter att vara en plattform som gör det enklare för alla att dra nytta av skogens mångsidighet.

Gemenskap och framtid

Med hjälp av feedback från våra medlemmar och kontinuerlig utveckling av plattformen, ser vi fram emot att vara en del av skogsbrukets framtid. Vi arbetar även för att erbjuda administrativa stöd till skogliga föreningar, så att de kan fokusera mer på sin kärnverksamhet.

Tack för att du tog dig tid att läsa om SkogsPortalen. Tillsammans kan vi skapa bättre förutsättningar för ett mångfaldigt och hållbart skogsbruk i Sverige. Välkommen att skapa ett konto!

Mer info och kontakt

www.skogsportalen.se
info@skogsportalen.se

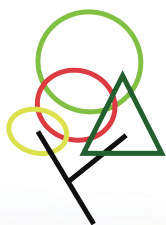

ANDRA GODA EXEMPEL PÅ INTRESSANTA MÅNGBRUKSFÖRETAG I SVERIGE

Företag	Hemsida	Kommentar
45 grader trä	45gradertra.se	Ellinor, en ung tjej som startat egen tillverkning av bruksföremål i intarsia huvudsakligen från spillvirke.
Björksoda	bjorksoda.se	Östeuropeisk bubblande delikatess på småländskt vis.
Dalslandsaktiviteter	dalslandsaktiviteter.com	Samverkar med många för att kunna erbjuda ett enormt utbud av upplevelser i skog och mark.
Grenåsa byggnadsvård	grenasa.se	Bevarande och restaurering av tre fastigheter med äldre hus och inägor aldrig brukade utan traktor, skog som brukas med eftertanke och stor variation i trädslag, demonstrationsgård för odlingslandskap, pollinatörer. Byggnadsvårdsbutik.
Hätteboda Vildmarkscamping	vildmarkscamping.se	Stor skogsfastighet med glest placerade platser. Spartanskt, utan el och WC, genuint och välbesökt med över 20 000 gästnätter 2021.
Ingebo Hagar	ingebohagar.com	Familjeskogbruk och besöksnäring med boende på en småländsk bondgård. Har anlagt egna vandringsleder som erbjuds gratis.
Jonas Bronck's Spirit	jonasbroncksspirit.com	Svenska smaker från skogen i vackra flaskor. Likörer och sirups – Kanske lockar granskott eller björksav. Finns med eller utan alkohol.
Kastebergs gård	kasteberg.com	Traditionellt skogs- och jordbruk som kombineras med att vara ett stort besöksmål med försäljning i gårdsbutik, barnvänliga skogsslingor och enkla tematiserade aktiviteter på gården och delar av året i skogen.
Mittlandsgården	mittlandsgarden.se	”Stor skogsgård” i Mittlandskogen på Ölands med stor andel naturreservat. Tar uppdrag att förvalta fler skyddade naturområden. Erbjuder skogsbad och guidningar i den egna skogen. Stort hållbarhetsfokus.
Naturhotell	naturhotell.se	Vandring i Skåne med ”all inclusive”.
Naturlogi	naturlogi.se	Med skogen som väggar och stjärnhimlen som tak.
Ramoa	ramoa.se	Naturnära boenden, och paketerade upplevelser.
Stedsans	stedsans.org	Enkla hyddor i trä varsamt byggda under träden med egna torrtoaletter utanför.

Företag	Hemsida	Kommentar
Stelor	stelor.se	Gotländskt gårdshotell med boutique.
Stensjöäng	agetorp.se	Poesi, konst, landart, sinnlighet och vandring i skog.
Stufvenäs Gästgiveri	stufvenas.se	Ståndsmässig anläggning som arbetar med naturen de omges av, har markägaravtal i en igenväxande ekhage med en 900-årig ek som det anlagts en stig till. Upprättat infoskyltar. Har även ett av Visit Sweden ”Edible Tables” bland jättekarna i skog som de arrenderar.
Sunda Byggvaror	sundabyggvaror.se	Fokuserar på material och lösningar som sätter funktion och miljötank i första rummet. Välj mellan udda dimensioner, kvalitetsvirke från traditionellt skogbruk eller skogar som certifierats av plockhugget.
The 72 Hour Cabin	the72hc.com	Glashuskonceptet i Dalsland. Finns även fler leverantörer.
Tryffelofsweden	tryffelofsweden.se	Nyttjandeavtal för olika områden men även planerat för att odla tryffel. Säljer till restauranger samt förädlar.
Vistaholms Byggnadshantverk	vistaholm.com	Erfaren, skicklig hantverkare som t.ex. haft ansvar vid restaureringen av Råda kyrka.
Wederlöfs byggnadsvård	wederlofsbyggnadsvard.se	Butik. Har avtal med skogsägare och tar beställningar på virke med 6-12 mån leveranstid. Så huggs det efter beställning.
Ödevata	odevata.se	Hållbar besöksanläggning som arbetar med fokus på cirkularitet. Skapar biokol via värmepannan, biokol som sedan läggs i sedumtak, används som reningsverk i den egna akvponikodlingen. Utomhusmat lagas över specialdesignade grillar som producerar biokol.

**SKOGENS
MÅNGBRUK**

MÅNGBRUKETS MÅNGA MÖJLIGHETER

www.skogensmangbruk.se